

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rēadul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 5 Februarie.

În decursul desbaterilor parlamentare asupra bugetului ministrului de agricultură s'au ivit serioase păreri față de stagnarea agriculturii din Ungaria. Esportul de grâne și bucate este tare mărginit prin măsurile, ce le-au luat statele vecine și în special Germania, punând imposibile vamale nesuportabile, ăr industria de aici din țară nici decăt nu vrea să facă progrese, și este notoric, că agricultura este condiționată dela o industrie bine dezvoltată. Esportul de spirt, când era să se ridice a fost atăcat prin cele mai grozave dări de consum, așa că ați statul român în piața din Triest a ajuns a face o concurență însemnată spiritului, ce produce Ungaria, ăr fabricile de zahăr, ce au existat au sistat tôte lucrările și cele ce au început a lucra din nou cu capitale străine încă nu promet nici o prosperare. Agricultorii nu pot accepta condițiunile puse de întreprindători și adevărat nu pot oferii o majă metrică de napi cu 80 cr., ăr fabrica nu pôte da mai mult și așa conflictul escat pôte să aducă lucrurile acolo, că nici fabrica dela Bod se nu pôtă să continue producerea zahărului, ăr cea proiectată în Aiud deja e fapt împlinit, că nici nu se va ridică. Reuniunea agricolă din Cluș a făcut o încercare de a află un *modus vivendi* între antreprenorii și cultivătorii de napi, dar încercarea a rămas zădarnică. Agricultorul nu pôte să producă napi cu un preț atât de neînsemnat și așa favorurile, ce le acōrdă legea stabilimentelor industriale au să se lovescă de stănci puternice, de rezistență, ce o fac agricultorii. Românii și pe terenul acesta observă o pasivitate neexplicabilă. Ei stau cu mâinile în șolduri și nu se dechiară nici pentru aceea, că vor cultivă napi de zahăr, nici că nu vor cultivă. Ungurii au mult pământ, ce e drept, dară ei sunt cu mult mai puțini la număr ca să pôtă fi în stare a sustine din pământurile lor fabricile, și aici, cel puțin pe acest teren ar trebui să se facă încercări ca și românii să fie inițiați și capacitați ca să cultive napi de zahăr, căci dacă să renteză, e câștig sigur, de nu se renteză, nu se renteză nici pentru unguri.

Anul trecut factorii cei mai interesați au provocat pe români în linia din urmă ca să și cerce norocul.

Cei mai mulți nu au fost incunosciițați, nici nu a fost puși la cale ca să cultive napi. În chipul acesta era o urmare naturală, că ungurii lăsați de capul lor să facă fiasco și separatismul lor a adus sau va aduce daune întreprinderii, așa că nimeni nu va mai fi dispus a pune capitale străine aici în circulațiune spre scopuri industriale.

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

Pilde filosofesti de pre limba cea prōstă grecescă tălmăcite românesce.

(Urmare.)

223. Nu amesteca tainele tale cu lucrurile, ce pui la ivelă, pentru-că pe urmă te vei căi.

224. Să nu ascunđi nici o pricină de cătră cela, ce vei cercetă sfat dela dēnsul, că de ți se va tēmplă mai pe urmă vre-un rēu, va fi vina dintru tine.

225. Mărirea, ce se câștigă din bunătate, este mai mare decăt mărirea, ce vine din bună rodirea nēmului.

226. Cei nemulțamitori nu se folosesc de facerile de bine, ce dela făcătorii lor de bine se învrednicesc.

227. Cei neînvețați lesne primesc șederile mai sus, ăr înțelepții, ce cunosc cuviința, acēsta nu o fac.

228. Vremea, carea o ai în lume, este mai înainte decăt cēsul cel după urmă al vieții tale; drept aceea, până a nu ajunge acel cēs, cheltuesce vremea, ce o ai, spre a câștigă cele ce vor să ți se întem-

Ori vęd frații magiari aceste, ori nu le vęd, încă nu scim, tot ce scim e, că ei se frământă singuri de capul lor, fără ca să vadă, că rezultatele cele fatale au să le ascrie împregiurării, că proprietarii români au fost nebăgați în sēmă la prima încercare, sau și dacă nu au fost tocmai nebăgați în sēmă, dar la ei s'a reflectat numai ca de clajă.

Așa apoi nu se face nici industrie, așa nu prosperază țera, așa nu se vor schimbă actualele triste referințe economice și financiari.

Pe terenul acesta miseriile sunt comune, darea trebuie să o plătim cu toții, lucrătorii cei scumpi ăr cu toții, și acēsta parte mare din vina magiari lor, cari au făcut de au luat lumea în cap mulți omeni capaci de lucru și au instrinat de aici multe brațe muncitoare. Ca să rămână acestea aici au lipsă de ticană, au lipsă ca să fie considerați de cetățeni ai statului și au lipsă ca să fie cruțați cu cheltueli nebuscisi, făcute din aruncuri de pe spatele țeranelor.

Dacă e să se îndrepte starea cetățenilor preste tot, înainte de tôte trebuie să se inaugureze o politică mai sănătōsă, și numai atunci se vor creă alte stări de lucruri multămitōre pentru toți.

Revista politică.

Energia, ce se dezvoltă în cercurile din Budapesta pentru înființarea asilelor de copii, a dat presei mult material de comentat, și în special presa naționalităților nemagiare din patrie și străină s'a ocupat mult cu acēsta cestiune, carea, după cum se prezintă, atenteză la existența națională a popōrelor, cari locuesc sub corōna sf. Stefan.

În 10 Februarie s'a conchemat o anchetă, carea sub conducerea ministrului de culte și instrucțiune publică a desbătut mijlocele și modul, cum ar pôte să se realizeze mai curēnd și mai cu succes din punct de vedere al statului acēsta cestiune.

Părerile au fost diferite și cu deosebire discursurile înflăcărâte ale unor bărbați, cari vor să trecă de mari patrioți, au tradat întreg planul guvernului, ăr ministrul de culte nu s'a sfīt de loc a stă pe partea acestora. Câți va membrii, cari au luat parte la anchetă și au combătut planul și intențiunea, ce se urmăresce, au rămas în minoritate neînsemnată, străbătēnd vocea lor în pustiu.

Astfelu în privința obligativității s'a hotărīt, conform propunerii inspectorului de școle Réthy, ca toți părinții, cari au copii să fie obligați a-și trimite copii în asiluri, excepțiune fac numai aceia, cari

pot dovedi cu acte că copii lor se află în casa părintescă bine adăpostiți și bine îngrijiți în tot timpul.

În legătură cu acēsta s'a învețit obiectul desbaterii și asupra cestiunii limbei, care să se folosescă pentru instruirea copiilor și s'a adus hotărirea, că limba să fie cea maternă, întru cât privește instrucțiunea se recere și este obligat a se instrua copii în limba magiară într'o astfelu de măsură, ca cu anul al cincilea, eșind din institut și intrând în școlă să fie pregătit și apt a se dezvoltă mai departe în școlele elementare.

Circularele împēratului german, prin care se ia în protecțiune sōrtea lucrătorilor, și cari au avut mare efect în tôte părțile formeză și acum obiectul de discutat. La 15 l. c. s'a deschis cu mare pompă consiliul de stat, unde împēratul prin o vorbire însuflețită, a accentuat din nou importanța acestei cestiuni, a cărei problemă crede, că o va pôte regulă pe cale internațională. Cei mai de frunte și mai însemnați patroni s'au pronunțat pentru realizarea favorabilă a acestei cestiuni, ei nutresc vederile monarhului sub unele condițiuni, cari pot avē loc fără să se altereze ideea conducătoare.

Scirile, că între împēratul și cancelarul de fer s'au ivit divergențe de păreri și că asta a fost cauza de circularele n'au fost contrasemnate și de principele Bismarck s'au desmintit cu ocaziunea întrunirii consiliului de stat. Monarhul s'a întretinut ostentativ cu cancelarul seu, ăr acesta s'a exprimat cătră un deputat de frunte cu următoarea frasă: Nu mai încape nici o indoelă, că împēratul me are fōrte drag, dar nimic nu i pot impune. Incercă dta odată, dacă poți.

Regularea pe cale internațională a acestei cestiuni pare a întimpină încă mari greutăți. Guvernele străine, la cari s'a adresat, încă nu și-au dat răspunsul și în prima linie se astēptă răspunsul Franciei. Ministrul de esterne frances, după-ce a fost incunosciițat prin ambasadorul german de ordinele împēratului, a răspuns, că nu e pregătit a dá răspuns, cestiunea trebuie desbătută în consiliul de ministrii și pôte că ea va formă obiect de desbateri chiar și în cameră.

Se vorbește, că guvernul frances va cere detalii întregitoare asupra fie căru punct pe cale diplomatică, prin acēsta se amână cestiunea încă mult timp și în urmă nu eschide posibilitatea, după-cum sunt referințele dintre aceste două state, că Franca va dá un răspuns negativ.

Mai este și o altă causă, carea trebuie resolvată mai înainte de a se începe pertractările în Germania. Helveția a invitat guvernele străine la un congres internațional în Bern pe 5 Maiu tot spre

plaze mai pe urmă, și nu astepta să ți-se sfērșescă tôte nădejđile, pentru-că atunci vei merge în locul cel ce ți-au gătit faptele tale cele rele.

229. Omului celui bētrân ajungă-i neputința vârstei sale, și nu se mai amestecă întru alte griji.

230. După cum gândesce lumea viața fără avere este ticălosă, și învețătura fără dirigētorie nu este alt, fără numai o adunare de multe cuvinte cuviōse, carele nici de cum nu folosesc.

231. Acēsta se cade să ne mângăie, când ne vom ocări de cineva, că adevărat nu vom să trăim în veci.

232. O poliție, întru carea se fac rēutăți, nu se pôte să nu o pedepsescă Dumnezeu cu o întristăciune obstescă.

233. Nici un lucru nu îmbunēză inimile omenilor atâta cât vorōva cea dulce.

234. Bētrânețele nu se cade să se socotescă parte a vieții.

235. Nu te mări, și nu te trufii, pentru-că ce mărire este întru cele, ce s'au zidit din țērină, și ce trufie este întru cela ce va să se facă ărăși hrana vermilor, sau întru cela ce trăiesce astăđi și mâne mōre.

236. Temete de rugile cele ce aduc cătră Dumnezeu cea ce să amāresc de tine.

237. Aibi îngăduelă, căci cu îngăduelă tot lucrul se isprăvesce.

238. Un monarch înțelept nici odinōră nu se va căi, căci este înțelept.

239. Socotesce-te ce grăesci, și în ce vreme grăesci.

240. Netrebnică cinste este aceea, carea cerceteză să o câștige nestine, fiind nesocotit întru tôte lucrurile.

241. Când vrei să iai sfat dela cineva, spunei adevērul, ca să fie adevērat și sfatul, ce-ți va dá acela.

242. Pentru-ca să aibi vesti, dá voie la toți să între în ostile tale.

243. Fiesce care vrășmășie pôte cu tocmirea să se strice, ără vrășmășia zavistnicului nu se strică.

244. Omul nici odinōră nu se căeste, căci au tăcut.

245. Dintru împreunarea omenilor celor buni și de cinste pôte câștigă omul o comōră de daruri fōrte alēsă.

246. Nu fi cumplit spre a pedepsi, pentru-că este lucru țērānesc, și nu pedepsi adesea, pentru-că și întru altfelu vei pôte să ajungi la ceea-ce gândesci.

247. Mijlocirea cea mai alēsă spre a câștigă cinste stă întru a cumpāni bine, și a orāndui frumos cuvintele tale.

(Va urmă),

acest scop și cu mult mai înainte de a se ivi ordinele împăratului german. Ea refuză a lua parte la pertractări în Germania și insistă pe lângă invitarea sa, făcând tot odată atente pe statele mici a nu se lăsa în pertractări cu puterile mari, căci ușor se poate întâmpla, ca puterile mari să-și câștige înriurire în afacerile interne ale lor. Foile germane pledază ca Helveția să se abțină dela planurile sale.

Ducele Louis Filip de Orleans a fost dejudecat la doi ani închisore. Procesul n'a durat mult și demonstrațiunii nu s'au făcut, precum se credea la început. Ducele a mărturisit și cu ocaziunea dejudecării, că n'a venit în Franția, să facă politică, acesta e datorința tatălui său, ér el a voit să-și servescă patria ca ori care fiu al ei. În Paris domnesce părerea, că ducele va fi agrafiat, dacă nu se vor întâmpla scene scandalose. Timpul agrafierii nu se scie, acesta poate să se întâmple și numai la 14 Iunie, ziua dărâmării Bastiliei și a sărbării naționale, ér până atunci să fie tractat ca ori-care prinsoneriu.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român“

Succesele „Tribunei“ și dl Slavici.

Brașov, 3/15 Februarie, 1890.

În nrul 26 al „Tribunei“ sosit eri aici, se dice: că dl Slavici, carele la 1884 era profesor de pedagogie („*lucus a non lucendo*“ căci pedagogia nici când n'a învățat *) și director de studii la „Asilul Elena Dómna“ din București și și-a părăsit acel post întorcându-se în țara lui ca să lucreze pentru întemeierea diarului român independent „Tribuna“, ér acum, după ce asistința „Tribunei“ e deplin asigurată se întorce éráși acolo.

Publicul și mai ales noi acționarii institutului tipografic, carii nu putem cheltui și cu desele călătorii la adunările ordinare și estra-ordinare, ce se țin în Sibiu, cu tot dreptul am dorii să fim „luminați“ ce va să dică acel „deplin asigurată“ căci până acuma am făcut trista esperință, că de câte ori dicea „Tribuna“, că asistința ei este „asigurată“, totdeuna institutul tipografic era în pericol de a licuidă și ne pomeniam, că ni se cer sacrificii nouă, ér acuma laudându se plane cu „deplin asigurată“, me tem, că este și mai rău.

Cum se poate așa repede o minune ca asta? Nu mai demult decât în Decembrie 1889 colinda dl Eugen Brote pe aici ca să colecteze pentru redacțiunea „Tribunei“ în scopul să-i asigureze esistința pe un an de zile, ér mai departe vor vedé ce vor face, căci „*qui habet tempus, habet vitam*“ și deja se și laudă, că esistența „Tribunei“ ar fi deplin asigurată.

Înzădar asteptăm însă să ne lumineze „Tribuna“ despre afacerile sale interne, carine privesc și pe noi, căci ea în această cestiune ascunde lumina sub „obroc“, ea care afirmă mereu, că are chemarea să descopere adevărul pe toate terenele, ori cât de supărătoriu fie acela, față cu noi, cu susținătorii ei tăinuesce adevărul și ne îmbată cu apă rece.

Prin ce a devenit „deplin asigurată“ esistința „Tribunei“?

*) Asta nu împórtă nici în România nici în Caransebeș. Red.

Banii dracului

(Urmare din Nr. 10.)

Tot asemenea era de mulțămită și Istina. Ea a crescut mai cu semă la curtea lui, dintăiu după galițe, pe urmă din fată de casă a ajuns să i porțe totă economia. Și ea scia potrivii de câte ori erau óspeți la curte ca să nu iasă nemulțămii, și deu nici țărani nu eșiau nemulțămii. Ea credea la sărăcie, căci și ea a fost săracă, când a ajuns în curte mai mult de milă, fiind fără părinți.

Aceste toate și le improspéta în ziua de anul nou Ambruș, până a nu se culcă, și ca și cum ar fi fost mulțămii cu rezultatul, ce obținuse, să dete și la culcare.

Dar după senin vine nor. Omul bătrân e ca raoa, acum e, peste puțină vreme trece și se duce. A doua zi de dimineță se tredește, că începe a tuși, ferbințele cresc și pân să mai vină și medicul, Ambruș bătrânul trage de mórte. Rudenii mai aprópe ca pe Pista nu avea, și Alecsă om de ispravă dă în grijă la Istina de tóte și pomesce cu trăsura pân la Cluș, ca să aducă pe dșorul acasă, precând se reintórsă ei bătrânul era la ultima răsufare, pe Pista nu-l mai cunosce, pe Alecsă îl mai ficséză de vre o două trei ori și cu ochii pironiți pe el adorme somnul cel de veci.

Dóră prin aceea, că d nii Antoniu Mocsonyi, Dr. Ales. Mocsonyi, Vincențiu Babeș și Coriolan Bredicean, cu a căror acuzițiune într'adevăr câștigase institutul tipografic și din punct de vedere moral și din cel material — după esperința de un an și-au dat demisiunea din direcțiunea institutului tipografic, și încă precum vorbesc prin casina de aici, matadorii „Tribunei“ — din motive principiali?!

De ce nu aduce „Tribuna“ la cunoscința publicului acest fapt implinit și luat la cunoscință în adunarea generală estra-ordinară a „institutului tipografic“, ținută în 17/29 Decembrie 1889.

Au dóră prin aceea, că pentru-ca „Tribuna“ să pótă îndopá tot produsul institutului tipografic a trebuit să înceteze a mai sporii „Biblioteca populară“? (Veđi „Tribuna“ Nr. 9 din 13/25 Ianuarie a. c. art „O socoteală“).

Au dóră prin aceea, că talentatul, dar cu tóte acestea modestul colaborator, poetul Coșbuc, îndată după abandonarea întreprinderii din partea dnilor Mocsonesi, a părăsit și el redacțiunea, unde nu avea nici un prospect de viitoriu și, luându-și catrafusele, s'a cărat la București?

Au dóră prin aceea în fine, că agentului Eugeniu Brote, după-cum se laudă matadorii pela noi, i-a succes a colectá pe hârtie pentru anul curent aici în Brașov 1200 fl.; în Sibiu 1000 fl., în Arad 600 fl., în Caransebeș 300 fl., și ici coala 400 fl.?

Tóte acestea ne conving chiar despre contrariul afirmațiunii „Tribunei“ și cu deosebire mergerea dlui Slavici la București este dovada cea mai eclatantă, că corabia „Tribunei“ se cufundă. Povestea cea cu cloșanii din corabie.

Cheea cea adevărată pentru deslegarea acestui rebus nu ni o dá nrul 26 al „Tribunei“ ci nrul 9 din anul curent, în care se dice:

„Că „Tribuna“ e mijlocul de întrunire al unui larg cerc de ómeni de litere, care pot să susțină un diariu bine redactat și cu fórte puține cheltueli de redacțiune prin colaborări gratuite.“

După întocmelile „Tribunei“ nu redactorul, ci „colaboratorii“ au fost cei mai bine plătiți, ér după arangiamntul mai nou, dacă putem dá credémnt articolului citat mai sus „colaboratorii“ vor trebui să postéscă.

Dl Slavici, precum se afirmă în nrul 26, nu mai era nici redactor, nici director al „Tribunei“, prin urmare era „colaborator.“

Ei bine! un om carele ca dl Slavici deși susține a fi român și încă mare român a fost în starea pentru bani să și bată joc de românii într'o carte nemțescă, menită a informá pe tótă lumea despre aptitudinile poporului român, așa se vede, că nu este croit pentru menagiul actual al colaboratorilor „Tribunei“, ci folosindu-se de conexiunile „literare“ cu junimistii, cari încă sunt la putere în România și-a căutat de trebă și a esoperat ca să fie éráși denumit în postul ce-l abandona se, când era mai bine plătit în Sibiu, decât în București, pentru-ca Domnia lui se laudă cu cultura nemțescă, ér némțul ține, că „ubi bene, ibi patria.“

Acesta este „adevărul“ adevăr, ér nu „cocoșiturile“ „Tribunei“.

Un acționariu al institutului tipografic.

Tóte acestea se petrec în timp de câte-va zile și nepotul făr de a vérsá multe lacrimi face preparativele pentru îngropare și după o ceremonie simplă, cum e la calvini, pe bătrânul Ambruș îl petrec la mormânt câțiva cunoscuți, Pista și ómenii cuvioși din sat.

Nu era inimă cu durere pentru mórtea lui, decât numai lui Alecsă părea, că-i pare rău și Istinei, căci sciau, că cu domnișorul cel tinér nu se pot nărăvi.

Încă nu-se rēcise bine trupul lui Ambruș în pământ și un notariu public sosese a dóua zi, pentru-ca să ia inventariul după mórtea lui Ambruș, Ambruș avea avere colosală în bani, în vite, vinuri și moșii late și lungi, cât vedea-i cu ochii.

Mai întâiu se deschide o ladă de fier și notariul pune mâna pe o hârtie, ce era deasupra, care sãména mult cu un document mai de valóre.

După ce îl desfăce cetesce și din ce cetesce mai mult i se încreștesce fruntea.

Pista apucă și el o căutătură în hârtia cea mică și după ce se incredință, că el este eredele universal, nu mult îi mai pása de celelalte dispozițiuni ale bătrânului; și adecă ce era să-i și pese lui de dóuă mii de floreni, care le lása bătrânul lui Alecsă și Istinei și pe deasupra vaca, care și o va alege

Oca de lângă Sibiu, 10 Februarie, 1890 n. *)
Dle redactor! În Nr. din 2 Februarie a. c. al fóiei „Közérdek“ din Aiud, cineva pentru de a paradá cu un nimb fals, scrie un articol sub titlul: „Institutele noastre de bani și „Albina“ („Hazai pénzintézetek s az „Albina“).

Fățá de acest articol cei interesați și cu deosebire direcțiunea „Albinei“ va scí, ce să facă. Eu, ca unghur, carele prin articolul amintit ved atăcată „Albina“ și magiarimea din jurul Sibiului, răspund autorului articolului amintit următoarele:

Ori-ce institut de bani din lume, dacă vrea să coréspundă scopului defipt, cu trup cu suflet se si-lesce, ca între marginile legei și după vederile sale să și valideze capitalul cât se pótă mai bine, acesta o face fiesce-care institut de bani, acesta o face și „Albina“, care din ură națională e o aschie în ochii autorului articolului. Activitatea direcțiunii institutului de bani „Albina“ coréspunde pe deplin chiemării și intereselor institutului, căci dacă față de alte institute de bani prosperéză, ba spriginesce și pe alte institute de bani, aceea numai spre laudá îi pótă servi direcțiunii. O pótă face acesta direcțiunea și altui institut de bani, dacă are destui bani și are o direcțiune activă ca „Albina.“ Fiesce care direcțiune ea însași dá viață cercului seu de acțiune — sau că-l face necapace de viață.

Că „Albina“ ține agenți bineplătiți în provincie, care lucră în interesul institutului și a partidelor avisele la credit, acesta e fórte bine, și corect, acesta ar trebui să o facă și alte institute de bani, atât în interesul lor propriu, cât și al publicului, acesta li stă în voie și în drept, acesta nu-l privesce nici pe autor, nici pe altul. Că ce felii de agenți ține „Albina“, acesta atárnă dela voia sa. Acest institut nu se baséză pe protecțiune, ci pe banii acționariilor, cari lucră independent și după convinșerea lor proprie.

Că coréspundéză románesc, e adevérat**), dar de ce să și coréspundeze într'altă limbă, când institutul însuși e románesc?! Care institut de bani patriotic coréspundéză d. e. románesc?! De ce să și porțe deci afacerile proprii în ori și care altă limbă din patrie? Și numai a presupune așa ceva e adevératá halucinațiune. Precum „Albina“ nu poruncese autorului să scrie románesc, așa nici „Albinei“ nu-i pótă porunci nime în afacerile ei. Că inființéză „Auraria“ și „Patria“, face fórte bine; acelea n'au înșelat încă pe nime. Numai atunci n'ar face bine, când ar inființă undeva o „Victoria“,***), căci acest nume e urgisit de toți cetățenii patriei! Că „Albina“ ar îngreună cu predilecțiune proprietățile maghiare, acesta e o acuză nebasată, murdară. Ea își dá banii fără deosebire de naționalitate acelora, cari au destul credit. Ea nu are de scop să și câștige moșia cuiva, ci să și fructifice banii. Nu are deci de scop să se-

*) Din comitiva autorului acestei corespondențe nu putem constată, dacă s'a adresat cu acest răspuns și la redacțiunea fóiei „Közérdek“ în care s'a făcut mai de aprópe atacul contra institutelor române de bani, la tótă întâmplarea așa era corect; noi o publicăm în traducere fidelă, constatând multe adevăruri eșite de astădată din gura unui maghiar, ce față de puternicul curent șovinist e „corb alb.“ Red.

**) După-cum suntem noi informați, la acest institut coréspundéză în tóte trei limbile din patrie, resp. în limba partidelor. Red.

***). Înțelege pe fosta societate de asigurare mutuală din Cluș „Victoria“, carea a falimentat și păgubit pe asiguranți. Red.

el din tóte și scrófa, care va avé mai mulți purcei după ea, când și el are ađi avere nu nimica. Numai o dispozițiune i-l supéra. Bătrânul dispuse și aceea, că Alecsă și Istina să rămână și mai departe ca îngrijitori în curtea lui, și acesta nu-i convenia lui Pista. El avea alte idei și ideile lui nu se uniau ca să țină în serviciul lui de incredere románi, ér Alecsă și Istina erau románi, nu voiau să și schimbe nici portul, decum limba.

Aceste se petrec ca iuțala fulgerului în capul lui Pista, când notariul în presența primariului și juraților publică testamentul lui Ambruș; Alecsă și Istina căpétară și ei scire despre cele lăsate în testament. Saltă de bucurie și se apropiară cătră masa dlor ca să audă și ei dispuseșinnile d-lui lor. —

Un moșnég bătrân, cel mai bătrân om din Putinis, care au fost și el în vremea lui, aude și el cele dispuse în testament și el care a sciut tóte cele-ce s'au petrecut la curtea lui Ambruș, care a fost martor la mórtea muerei lui Ambruș, și la mórtea uniceii lui fiice nu se pótă suferi să nu borboloséscă câteva cuvinte, din cari cei interesați au putut înțelege:

„Nu ve bucurați de banii dracului“ și cu acesta tace tăcerea pescelui, ca și cum i-ar fi párut rău de vorbele scóse din gură. (Va urmá).

răcescă pe cineva, dar ca institut de viață nu-și lasă al seu nimenui. Care institut de bani din patrie lasă pe debitorii sei, cari nu satisfac îndaroririlor ce înșiși le-a luat?! „Albina“ a pirit pe fostul ei agent din Ocna pentru 6776 fl. și în 10 Martiu îi licitează moșia, dacă nu plătesce. Dl agent e român și nu maghiar, dar dacă nu a satisfăcut datorințelor sale, îl silește pe cale judecătorească. Țr această procedură e legală și dreaptă. „Albina“ nici în Ocna, nici în jur nu a îngreunat, nu a cumpărat moșia nici unui singur maghiar, cu predicțiune — cum o acuză în mod murdar autorul. Țr debitorii sei leneși îi silește la plată pe calea judecătorească maghiare, ca și alt institut de bani, Țr această nu se poate impută nici „Albinei“ nici altui institut de bani.

Dacă sasul, maghiarul ori românul diu jurul Sibiiului, având lipsă de împrumut ar trebui se ia împrumut dela institut de credit fonciar sau dela institut de credit fonciar al proprietarilor mici, acest împrumut ar fi de 3—4 ori mai scump ca d. e. cel dela „Albina“, pentru că ar trebui să meargă la Pesta și acolo să-și câștige protecțiune ca să pătă capătă împrumut, sau ar trebui să plătescă aici un avocat, carele să i mijlocască împrumutul din Pesta, ori dela alt institut de bani din patrie! Și atunci încă tot e întrebare, dacă capătă! Căți nu au plătit mijlocirea de împrumut și au rămas cu spesele și cu speranța de 3—4 luni, bani însă nu au căpătă! Aici cine vrea să ia împrumut fără deosebire de naționalitate se duce în persoană la direcțiunea „Albinei“ cu estrasul din cartea funduară, sau cu caventii sei cunoscuți, și face împrumut fără nici o mijlocire, ori protecțiune, Țr dacă se adresază cătră agent, ori unde în provincie, îi mijlocesce acela. Și ce e lucrul principal — nu are de lucru cu nici un „Măria Ta“, nu are să se témă, că dacă greșesce titularurile nu și va ajunge scopul și nu are să plătescă nici unui jidan sensal „schapp“!

Direcțiunei „Albinei“ îi stă în drept să-și dea banii cui vrea. Ar putea face, că în urma astorfel de atacuri nejuste, să nu împrumute maghiarilor și atunci am păți-o noi maghiarii din jurul Sibiiului! Direcțiunea „Albinei“ însă și asigurimea noi în jurul Sibiiului nu suntem avisați în afacerile noastre private la sfatul fals și agitătoriu al autorului de articoli vătămători din „Közérdek“. Noi facem ceea-ce legea nu opresce și ceea-ce cere cauza și interesul nostru privat.

Vilmos Sándor.

Protocolul conferenței de împăcare între cehi și germani.

(Urmare.)

V. Limitarea legii electorale a camerelor de comerț.

Cu ocaziunea modificării teritoriale a districtelor camerilor de comerț existente este a se pune la cale și o revizuire a legii electorale a camerelor comerciale atinse de acea modificare.

VI. Defărșuirea districtelor judecătorești.

Circumscripțiunile judecătorilor districtuale și cercuale se vor transformă, considerând dorințele populațiunii interesate și condițiunile teritoriale, de comunicațiune și circulațiune, așa ca, încât este cu puțință, circumscripțiunile judecătorești să cuprindă numai comune de ale aceleași naționalități.

Spre atingerea acestui scop guvernul va spori la cale de lipsă, succesiv, și judecătorii districtuale și cercuale ce sânt în erță finanțele.

Introducerea informațiunilor și tractărilor în această privință, precum și elaborarea operatului se încredințează unei comisii, care se va denumi la tribunalul suprem provincial din Praga, și se vor adauge la dânsa și bărbați de încredere; propunerile acestei comisii se vor prezentă dietei spre opinare, conform cu legea din 11 Iunie 1868, Nr. 59 al buletinului legilor imperiale, și cu cea din 20 Aprilie 1873. Nr. 62 al buletinului legilor imperiale, și adecă pe cât se pôte în cea mai deapropă sesiune a aceleia sau în tot cuprinsul lor, sau numai în parte.

Tractărei legislative i-se rezervă dreptul de a trage consecințele ulterioare din schimbările organizațiunii judecătorilor cu privire la circumscripțiunile reprezentelor districtuale și la cercurile electorale.

Din această cauză sânt a se delimită și cercurile politice, considerând pe deplina sepurile administrațiunii și pe cât se pôte corespundător locuitorilor naționalități.

Intocmire la tribunalul provincial din Praga.

La tribunalul provincial suprem din Praga se vor face următoarele întocmiri:

1. La ocuparea celor 41 de posturi de consilieri sistematice la acest tribunal suprem al țării numai pentru 26 de locuri se prestă cunoscința ambelor limbi ale țării, din contră pentru celelalte 75 posturi de consilieri nu se preține cunoscința limbei boeme, arătându-se această și în publicarea concursului.

2. Din fie-care din aceste două grupuri de consilieri ai tribunalului suprem e a se formă o comisiune personală și disciplinară în sensul §-lui 28 din instrucțiunea judecătorească. În comisiunea formată din grupul celor 26 de con-

silieri sunt a se tractă afacerile personale și disciplinare ale judecătorilor de pe teritoriul locuit în preponderanță de boemi, în comisiunea formată din grupul celor 15 consilieri sunt a se tractă afacerile personale și disciplinare ale judecătorilor de pe teritoriul locuit în preponderanță de germani. În fie-care din aceste două comisii sunt a se debate și propunerile pentru ocuparea posturilor de consilieri la tribunalul suprem al țării, care vin a fi rezolvate în grupul, din care e formată comisiunea.

3. În același mod e a se formă din fie-care din aceste două grupuri de consilieri ai tribunalului suprem al țării câte un senat disciplinar în sensul legii din 21 Maiu 1868, Bulet. legilor imperiale Nr. 46. Senatul format din grupul celor 26 de consilieri va fi chemat a funcționa ca tribunal disciplinar asupra funcționarilor judecătorești dela judecătorii de pe teritoriul locuit în preponderanță de boemi, senatul format din grupul celor 15 consilieri va fi chemat a funcționa ca tribunal disciplinar asupra funcționarilor judecătorești dela judecătorii de pe teritoriul locuit în preponderanță de germani. Ministrul de justiție, la propunere pentru ocuparea posturilor de consilieri la tribunalul suprem al țării, va lua în considerare cu deosebire pe acei concurenți, cari și-au îndeplinit cariera lor în serviciu pe acel teritoriu, ce corăspunde grupului căruia îi aparține postul, ce e de ocupat.

VIII. Ocuparea posturilor la judecătorii de întâia instanță.

În privința ocupării posturilor la judecătorii de întâia instanță și a posturilor de procurori (fiscali ai statului) nu se pôte stabili o regulă anumită, că în ce raport va fi a se ține strins la cerințele de a cunoșce amândouă limbile țării. Rămâne rezervat administrațiunii ministerului justiției ca la numirea funcționarilor judecătorești și a procurorilor, a personalului de cancelarie și a servitorilor, să se procedă din cas în cas cu grijă și cu dreptă aprețiere și în măsura trebuinței serviciului, și cu considerare la îndreptățitele pretențiuni ale concurenților.

(Va urmă.)

Varietăți.

* (Comite suprem nou.) Scirile din Budapesta anunță, că în locul comitelui bar. Bánffy în comitatul Solnoc Dobâca a fost denumit bar. Emil Bornemisza.

* (Himen.) Dl Dimitrie Goia, cleric absolut și d-șora Elena A. Matora și au sêrbat cununia la 16 Februaru st. n. a. c. în biserica gr. or. din Sohodol.

* (Petrecere.) Petrecerea cu joc arangiată de căți-va tineri meseriași români din loc a avut un succes strălucit. Sala „Grandbierhalle“ din palatul lui Habermann a fost indesuită încât în pauză comunicațiunea printre mese era cu totul zădărnicită. Jocul a fost vioiu și s'a continuat până în Țiorile Țilei.

* Principele Ales. de Batemberg, astăzi contele de Hartenau a fost Țilele trecute în Budapesta, unde a fost primit în o lungă audiență de cătră Maj. Sa monarhul. Contele a fost invitat și la prânț și a luat loc deadreapta monarhului. S'a întreținut cu această ocaziune mult și cu dl Tisza. Se vorbesce, că faptul princel bulgar insistă a se inactivă în armată ca colonel, Maj. Sa însă amână înactivarea din cauza politice externe.

* (Recrutarea în Sibiiu.) Asentarea ordinară din anul acesta pentru cetatea Sibiiu va ave loc la 18 și 19 Aprilie în sala cea mare comitatensă. Tinerii obligați la asentare sunt aceia, cari s'au născut în anii 1869, 1868 și 1867.

* (Balul român din Viena.) Pentru balul român din Viena a mai încurs încă următoarele dedicațiuni.

1. Tudor cav. de Flondor „din depărtare“ vals.
2. Caraș „Flori de primăvară“ vals.
3. I. Perna „Hora Dâmboviței“

Comitetul exprimă tuturor dlor compositorii și pe această cale sincera mulțămintă pentru simțul românesc și simpatia ce au manifestat față de această întreprindere filantropică.

* (Esamene semestrale.) Din Rășinari ni se scrie: La scôla noastră capitală română greco-orientală din loc esamenele semestrale s'au ținut în 31 Ianuaru și 1 Februaru 1890 sub presidiul directorului scolar C. Hămbășan. Resultatul lor a fost mulțămitoriu; învățatorii au arătat că sunt la culmea chemării. Numărul elevilor la aceste scôle trece preste 400.

Public asistent n'a fost. Singur parochul local I. Goga n'a încetat a ospită la aprôpe tôte esamenele din tôte clasele și a le dá acestora ca preot un caracter mai festiv. E obiceiul aici, ca părinții și alți onorațiori să nu participe la acest examen, ca cu atât mai vêrtos să o pôtă face această la esamenul de vară. Nu cerc a arăta intrucât e bun sau rêu acest obicei, atâta Țic, că esamenele în scôla poporală sunt de mare însemnătate.

Pe când în scôlele superioare esamenele se țin numai ca să fie în scôla poporală ele au un îndoit scop: unul de a arăta rezultatele obținute pe terenul învățămîntului, Țr altul a arăta celor de față necesitatea scôlei. Prelângă această esamenele fie mici

fie mari, sunt și un îndemn atât pentru învățatorii, cât și pentru învățacei de a-și face și unii și alții detorințele, după-cum se cuvine.

* (Afacerea Kokán.) Afacerea defraudatorului Kokán s'a terminat. Kokán a fost declarat de vinovat și pedepsit cu 4½ ani închisore de stat.

* (O aventură caracteristică.) O aventură nu prea plăcută au avut să întâmpine pasagerii din trenul de persoane pe linia Dobrițin-Püspök-Ladány. La stațiunea Csaba s'a incopiat și un vagon de povară. Terminându-se această în câteva minute mașina începă Țr a se pune în miscare. Din întâmplare s'a uitat însă ca să se incopie și vagonetele de persoane și numai în Püspök Ladány a observat personalul de gară, că pasagerii au rămas la servat. Ei au fost transportați într'un târziu cu un tren separat.

Noutate.

În Țilele acestea a apărut în tipografia „Institutului tipografic“ din Sibiiu o broșură sub titlul: „Pro veritate“ lămuriri date de Constantin Stezar și Eugen Brote, fosti efori ai fondurilor și fundațiunilor archidiecesei ortodoxe răsăritene române din Transilvania, care ni s'a trimis și nouă.

Din „Prefață“ vedem că „martirii politici“ ni s'au mai sporit cu doi.

Lângă fostul protopop Simeon Popescu s'au mai inrolat și domni Constantin Stezar și Eugen Brote.

Chiar o „troiță“ compusă conform statutului organic din protop și doi mireni.

„Diabolus rotæ“ și aci este dl Parteniu Cosma, fără care nimic nu se face, Țr cu ajutorul lui tôte se pot face, pur și simplu numai din motive politice. Acesta este „Motto“ la broșura dlor „efori“

Prefața este un minunat articol de fond pentru „Tribuna“; argumentele, cu cari se combate consistoriul archidieceșan, încă sunt după gustul cetitorilor „Tribunei“, cari se tractează cu frase „binesunătoare“ ca să nu vadă faptele.

După cuprinsul broșurei titlul ei cel mai potrivit ar fi: „Pentru mistificarea adevărului“.

Dacă s'a mai îndoit cineva de corectitatea procedurii sinodului când n'a reales pe acesti domni fosti „efori“ cum se titulază ei, dar în faptă fosti „cassariu“ și „controlor archidieceșan“, din răspunsurile lor publicate în această broșură se pôte convinge ori-care om nepreocupat, că ei au bine meritat de a fi destituiți, și să se mire de paciența consistoriului, manifestată față cu acesti oficiali subalterni ai sei îngâmați, renitenți și necunosători de pozițiunea și datorința lor de organe subordonate ale consistoriului.

Nu ne mirăm de dl Brote, că el își dá aerul de martir politic, pentru-că acesta este modern la „Tribunisti“ și pentru-că ele lui sunt faptele care se încercă se le întunece; ne mirăm mult însă de dl căpitan în pens. Stezar, că el ca om bătrân, căruia afară de slăbiciunile bătrănelor nime nu i-a băgat nici o vină, subscie orbesce tot ce i pune înainte fostul seu coleg, și chiar „Prefața“ polemică și politică și provocătoare. Dar când a făcut dl căpitan Stezar vre o politică? Nu cum cunoscem așa ceva. Vom reveni.

Loterie.

Sâmbătă 15 Februaru, 1890.

Viena:	67	56	4	16	45
Timișora:	28	72	47	90	24

Nr. 67.

[273] 3—3

Publicațiune.

Pre basa §-lui 124 din regulamentul pentru cause matrimoniale se publică, că Flórea Sicóe gr. or. din Roșia este despărțită de pribegitul ei bărbat Toma (Candin) Cristina gr. or. din Cărpiniș, prin sentința Ven. consistoriu archidieceșan din 28 Novembre 1889 Nr. 7870 B.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Abrudului.

Abrud, 10 Ianuaru, 1890.

Romul Furdul,
adm. protopr.

Sz. 355/890 polg.

[293] 1—3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által ezenel közvétetik, miszerint Krauss Rezső és társai nagysioiki birtokosok részéről beadott kérés folytán Nagysink község határára általános tagosításának megengedhetőse feletti tárgyalásra a határnap 1890 évi Márczius 28-ára d. e. 10 órára tűzetik ki Nagysink községébe a helyszinére a községi iroda helyiségébe. Ezen tárgyaláshoz összes érdekeltek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy a meg nem jelent felek ugy tekintetnek, mint a kik a tagosításba beléegyeznek.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1890-évi január hó 25-én tartott üléséből.

Nagy Lajos,
előök.

Zöld Gábor,
jegyző.

Nr. 947. [287] 2-3

CONCURS.

In urmare ordinului Preavenabilului consistoriu ddo 7 Novembre 1889 Nr. 7422 se scrie pentru intregirea postului de paroch in parochia de clasa a III a Verd, protopresbiteratul Agnitei concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

1. Dela inmormentari si seversirea santelor taine a botezului, cununii si altor functiuni de preste an . . . . . fl. 131.—

2. Una competinta in bucate de 100 mesuri curuz a fl. . . . . fl. 100.—

3. Folosirea casei parochiale, a supraedificatelor economice si a unei gradini de langa casa parochiala . . . . . fl. 50.—

4. Folosirea portiei canonice cu un venit anual de fl. 120.—

5. Din padurea comunală două sortii de lemne computeate in bani dau un venit de . . . . . fl. 24.—

Suma . . . . . fl. 425.—

Doritorii de a ocupa acest post, au a-si substerne cererile concursuale instruite conform prescrierilor „Statutului organic si regulamentului pentru parochii din anul 1878 la oficiul protopresbiterat gr. or. al Agnitei (Agnita, Szent-Agotha) pana la termenul susindicat.

Agnita, 12 Ianuarie, 1890.

In contelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiterat greco-orient. al Agnitei.

Sabin Piso,
prot.

Nr. 1145. [278] 3-3

EDICT.

Achim G. Pivoda din Ghimbav, barbatul legitim al Floriei Presmerenu din Resnov, carele pribegese prin lume fara a i se sci locul ubicatiunii lui, prin acesta se citeza ca in termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, se se prezenteze na infa subsemnatului oficiu, caci la din contra procesul divortial edictal incaminat de sotia lui se va pertracta si decide si in absentia sa.

Zernești, 28 Decembre, 1889.

Oficiul protopresbiterat gr. orient. al Branului.

Traian Mețian, protopresbiter.

Sz. 5843 polg.

[288] 2-3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék közhirrre teszi, hogy Turoczy Dénes, b. besenyői lakos által beadott kereset folytán Bord község italmérsi jogának arányosítása megengedhetősége és az aránykules megállapítása feletti tárgyalás határidejéül **1890 évi Mártius hó 10-ik napjának d. e. 9 órája** Bord község házához ki tüzetik, mikorra az összes érdekeltek a birt. rend. útasítás 15 §-ra való figyelmeztetéssel azzal idéztetnek meg, hogy a keresetet Bord előjáróságnál, valamint ezen kir. törvényszéknél a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1890 évi január hó 7-én tartott üléséből.

Nagy Lajos, V. Jakab Arpád,
elnök. jegyző.

GRATIS! GRATIS! GRATIS!**300**

de

Anecdote și glume

se dau tuturor aceloră cari cumpără

65

de

Anecdote și glume

à 1 cr.

Câștig mai mare nu poți fi
Pentru o nimica totă a se înveseli!?

Dar se ne înțelegem!

A șit de sub tipăriu o carte stérnitore de veselie și bucurie, care pòrtă titlul și cuprinde

365 anecdote și glume

adunate, prelucrate și arangiate de

TITU V. GHEAJA

Cuprinsul acestei cărți este foarte petrecătoriu, așa că cetind numai o față din ea caută să ridi ori-cât ai fi fost de necăjit și măhnit.

Și această carte de așa mare preț pentru lumea necăjită și amarită, se vinde

numai cu **65 cr.**

la [255] 5-5

Cancelaria Negruțiu,
în Gherla—Sz.-ujvár.

„Sebeșana“ Institut de credit și de economii, societate pe acții în Sas-Sebeș.

Convocare.

Domnii acționari ai „Institutului de credit și economii „SEBEȘANA“ societate pe acții“, se invită prin acesta în virtutea §-lui 18 al statutelor societății la

a II-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Sas-Sebeș, la **4/16 Martiu a. c. st. n. 2 ore p. m.**, în localul institutului.

Obiectele:

1. Raportul anual al direcțiunii.
2. Raport despre încheerea compturilor cu finea anului 1889 și raportul comitetului de supraveghiare.
3. Statorirea bilanțului și hotăriri asupra distribuirei și plățirii câștigului curat.
4. Ficsarea prețului marcelor de prezență pe anul curent.
5. Eventualele propuneri.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 20 și 21 din statutele societății voesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați sunt rugați a-și depune acțiunile și eventualele dovezi de plenipotență cel mult până în **15 Martiu a. c. st. n.**, la cassa institutului în Sas-Sebeș.

Sas-Sebeș, în 1/13 Februarie, 1890.

[297] 1-1

Direcțiunea institutului.

„MUNTEANA“ institut de credit și păstrare, societate pe acțiuni în Ofenbaia.

Convocare.

Domnii acționari ai „Institutului de credit și păstrare „MUNTEANA“ societate pe acțiuni în Ofenbaia“, conform §. 20 al statutelor societății se convocă prin acesta la

I-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Ofenbaia la **10 Martiu 1890 căl. nou la 10 ore înainte de amăzi** în localul scôlei române din loc.

Obiectele:

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului 1889.
2. Raportul comitetului de revisiune.
3. Deciderea asupra profitului curat amăsurat bilanțului.
4. Ficsarea prețului marcelor de prezență pentru direcțiune.
5. Alegerea comitetului de revisiune conform §. 52.
6. Decisiunea asupra sporirii sau nesporirii capitalului social.

Domnii acționari, cari voesc a participa la acesta adunare, fie în persoană, fie prin împuternicit, sunt rugați a depune acțiunile la cassa societății în Ofenbaia până în **10 Martiu a. c. n. la 9 ore a. m.**

Ofenbaia, în 6 Februarie, 1890.

Direcțiunea.

„MUNTEANA“ institut de credit și păstrare, societate pe acțiuni în Ofenbaia.

Incheierea socotelilor

societății de credit și păstrare „Munteana“ din Ofenbaia pe anul 1889.

Contul bilanțului.

Activa:	fl. cr.	Pasiva:	fl. cr.
Cassa în numerariu	702.68	Capital social intrat	7,888.—
Cambii	9,091.—	Depuneri	2,882.60
Obligațiuni cu caventi	6,766.50	Fondul de rezervă	3.—
Împrumut hipotecar	160.—	Cambii reescomptate	5,295.—
Spese de fondare	4.80	Interese anticipate	165.80
Mobilariu	158.80	Profit curat	633.50
„ după amortisare de 10%	15.88		
	142.92		
	16,867.90		16,867.90

Contul profitului și al perderilor.

Esite:	fl. cr.	Intrate:	fl. cr.
Interese:		Interese:	
pentru depuneri spre fructificare	55.49	Dela cambii	279.27
pentru cambii reescomptate	38.39	„ obligațiuni cu caventi	399.54
Porto	18.46	„ „ cu hipotecă	7.36
Spese	155.93	„ depuneri la institute	61.38
Dare	6.05	„ întârziere	23.23
Amortisarea de 10% din mobilariu	15.88	Competințe de scris	152.92
Profit curat	633.50		
	923.70		923.70

Ofenbaia, în 31 Decembre, 1889.

Ioan Danciu m. p.,
dire-tor executiv.

Nicolae Fodorean m. p.,
comptabil.

Membrii direcțiunii.

I. I. Tordai m. p. V. Rus m. p. Lud. Csutak m. p. H. Lövy m. p. Moise Țir m. p.

Subsemnatul comitet de revisiune am examinat bilanțul present, precum și contul profitului și al perderilor și confruntându-le cu registrele principali și secundari ale institutului constatăm, că le-am aflat în consonanță cu aceleași și esact.

Ofenbaia, în 27 Ianuarie, 1890.

[295] 2-3

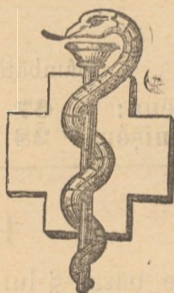
Comitetul de revisiune:

Nestor Manciu m. p. Andreiu Muntean m. p. Simeon Pașca m. p. Ioan Pop m. p.
Simeon Giorbea m. p. Petru Popp m. p.

Morburi

Eshalațiune de gaz

vindecă tuberculosa (offica, slăbirea)

de plumâni,

(injectiune rectală)

astma, catarul bronchial cronic etc. etc.

Ceea-ce medicilor și laicilor înainte încă cu 3 ani li se părea s'a realizat cu totul prin cura cu eshalațiunea de gaz. Sunt atestate evidente despre acesta, prin cari se atestă prin mii de vindecăți, de profesori și doctori; scrisori de mulțămire din partea mănăstirilor, preoților etc.; a căror copie autentică se trimite la cerere ori și cui franco și gratuit dimpreună cu prospectul de procedură. Numărul cel mic al medicilor necredincioși este prin acesta cu totul învins.

Cele mai favorabile raporte ale scrierilor de medicină, întrebuințarea în cele mai mari spitale, dau în adevăr strălucită dovadă despre efectul nasteptat al curei de eshalațiune cu ajutorul injectorului-rectal.

Următoarele persoane însemnate ca prof. Dr. Bergeon, Dr. Morel, prof. Cornil prof. Verneuil, prof. Dujardin — Beaumetz, prof. Fräntzl, farmacistul Dr. Statz raportază, că tusa, flegma, frigurile, guturariu se curează după câte-va zile și apoi dispar cu totul, apetitul creșce, greutatea corpului se sporesce până la 5 klog. la astmă dispăre lipsa de răsufare. Așa raportază și pacienții. (Cura însăși nu e molestitoare, nu irită și nu are urmări rele.) **Singurul aparat ces. reg. pentru eshalațiunea de gaz injectorul-rectal spre folosirea proprie** și adaus pentru producerea gazului se capătă pe lângă bani gata sau rambursă postală cu **8 fl.**, dimpreună cu măsurătoriul gazului **10 fl.**, la

Dr. Carl Altmann,
Specialarzt für Lungenkrankheiten.

Wien, Mariahilferstrasse Nr. 70.

[298] 1-12